

SOUCITNÝ SPASITEL

Je mi líto zástupu, neboť již tři dny jsou se mnou a nemají co jíst. (Mk 8:2)

1. čtení: Jóel 2:18-27

Hlavní čtení: Marek 8:1-13

Milí bratři, milé sestry,

v evangeliích se dochovaly hned dva příběhy o tom, že Ježíš zázračně nasýtil zástupy. Toho si poctivý čtenář Bible zřejmě všimne. Marek vypráví v 6. kapitole, že náš Spasitel na západním břehu Genezaretského jezera zahlal hlad obrovského zástupu lidí, který čítal 5000 mužů. Rozmnožil pro tyto davy 5 chlebů a 2 ryby. Všichni jedli, nasýtli se, a ještě se naplnilo 12 košů chleby a rybami. Dnes slyšíme dost podobný příběh z 8. kapitoly, který se od předešlého v zásadě liší jen ve dvou věcech. Za prvé v číslech. Ježíš rozmnožuje pro tyto zástupy 7 chlebů a několik malých rybiček. A po té hostině, až všichni utišili svůj hlad a nabrali nových sil, se nasbíralo 7 košů nalámaných chlebů. A lidí, kteří byli nasyceni, bylo tentokrát 4000. Nikoli jen mužů jako v prvním příběhu, ale všech lidí dohromady. A druhá odlišnost: Poloha. Kde se tento Boží div vlastně udál? Na východním břehu Genezaretského jezera, tedy v pohanské krajině. Na rozdíl od prvního nasycení, které se událo v Galileji.

Bratři a sestry, teď už možná tušíme, proč je důležité slyšet oba příběhy o Ježíšově zázračném nasycení zástupů. V prvním případě díky Kristu přestanou hladovět obyvatelé severního Izraele, převážně židé od narození. V druhém případě jde především o pohanské strávníky. Před nějakým časem žádala Ježíše jedna pohanská žena, aby uzdravil její dceru. A pamatujete si, co jí odpověděl?

- *Nech napřed nasýtit děti. Neboť se nesluší vzít chléb dětem a hodit jej psům. (Mk 7:27)*

Tedy: *Židé mají přednost. Pohané musí ještě chvíli počkat. Ale ta žena se nenechala odradit a Ježíšovi odpověděla:*

- *Ovšem, pane, jenže i psi se pod stolem živí z drobtů po dětech. (Mk 7:28)*

Tedy: *I my pohané si malilinko zasloužíme tvou milost. I my pohané toužíme zakusit tvé milosrdenství. Ježíš dál neváhal a její dceru uzdravil. A nyní slyšíme o tom, že i pohané jsou živi díky Ježíšovi, když jich na východním břehu Galilejského moře nasýtil hned 4000, díky 7 chlebům a několika rybičkám.*

Není to nádherné? Pán Ježíš dobře věděl, že evangelium je nejprve určeno židům, Bohem vyvolenému národu. *Že spása je ze židů*, jak říká samařské ženě u Jákobovy studny. (J 4:22) Ale zároveň přišel, aby projevil své veliké milosrdenství a slitování celému světu. Židům, ale i všem pohanským národům, co jich jen na světě je. Ten dnešní příběh nám ukazuje, že Boží láska se týká všech lidí. Že Boží laskavá péče se neomezuje jen na vyvolený lid Izrael, ale na všechny národy. I na ně se dostalo. Ani pohané nezůstali o hladu. Ani oni nemuseli zemřít hladoví a podvyživení.

Bratři a sestry, proč to Pán Ježíš dělá? Proč Ježíš hostí a sytí tyto zástupy lidí? Protože je mu jich líto. Cítí lítost při pohledu na jejich strádání. Soucítí s nimi. Je to Ježíšův soucit, který ho vede k tomu, že zázračně rozmnoží několik chlebů a rybiček. To je první a nejdůležitější důvod tohoto velikého divu. Ohled na ty hladové krky. Ohled na ty zesláblé davy. Už jsou s ním tři dny a nemají co jíst. Navíc jsou zdaleka. Na dlouhou cestu v tuto chvíli nemají dost sil.

Ježíš s nimi soucítí. A je to soucit, který se dere přímo z jeho srdce, jak bychom řekli my. Jeho současníci to ovšem vyjadřovali trochu jinak. Podle nich Kristův soucit, jako každý lidský soucit, vycházel přímo ze střev, z útrob člověka. Protože ve střevech, podle lidí té doby, prý emoce sídlí. To vlastně prožíváme i my, když se nám kvůli silným emocím stáhne břicho. Ježíšův soucit s těmi lidmi byl hluboký, tělesný i duševní, opravdový. Vždyť on ty lidi za tři dny musel trochu i poznat. Pro něj to nebyly jen tváře beze jména. On s nimi procházel krajinou. On s nimi mluvil. On je jistě i uzdravoval z různých nemocí. Soucit s těmito zesláblými davy ho zasáhl a už ho nepustil. Dokud něco neudělá, nezbaví se ho.

Kristův soucit tedy nebyl jen hluboký a opravdový. Ale navíc i aktivní. Vybízející k činnosti, k zásahu, k pomoci. Bratři a sestry, Ježíšovo milosrdenství je aktivní milosrdenství. Kristův soucit je aktivní soucit. Pocit, který se promění v činy. V činy, které změni situaci těch, s kterými soucítí. Soucit je tedy dobrá a důležitá emoce, především pokud nás přivede k řešení dané situace. A když se situace vyřeší, náš soucit už nebude třeba. Je to vlastně zajímavé. Soucítíme s druhými lidmi, a pak uděláme všechno pro to, aby našeho soucitu nakonec nebylo potřeba. Samozřejmě, my nejsme Pán Ježíš. Nedokážeme vyřešit všechny problémy světa, dokonce ani všechny potíže našich nejbližších a milovaných. Ale zároveň se od našeho Spasitele smíme učit jeho aktivnímu přístupu k lidem kolem něj. Stále znovu se to musíme učit. Soucit Pánu Ježíši nedovolil být v klidu, dál nečinně zírat na ty zesláblé davy. Ale než uskutečnil to zázračné nasycení, sdílel se svými

učedníky své pocity. A tím dělal co? Tím je učil! Soucitu a pomoci. Vždyť jakým způsobem se z dnešního příběhu dovídáme o Kristově soucitu? Ne tak, že by nám evangelista prozradil, co se zrovna odehrávalo v Ježíšových útrokách. Ježíš sám to řekl svým učedníkům, aby je učil hlubokému a aktivnímu soucitu:

- ¹ *Když s ním v těch dnech opět byl velký zástup a neměli co jíst, zavolal si učedníky a řekl jim: ² „Je mi líto zástupu, neboť již tři dny jsou se mnou a nemají co jíst. ³ Když je pošlu domů hladové, zemdlí na cestě; vždyť někteří z nich jsou zdaleka.“*

Učedníci jsou opět v koncích. Stejná situace, kterou nedávno prožili. A zase si nevědí rady. Není to příznačné? Nestává se to v životě i nám? Prožijeme krásné chvíle s Bohem. Vědomě přijímáme jeho požehnání. Jsme přesvědčeni o tom, že v posledku on nás uzdravil z naší nemoci. Nebo slyšíme jeho hlas, který potěšuje, posiluje, vede, pomáhá i napomíná. A pak uběhne pár chvil, dnů, týdnů, měsíců. A my si na nic z toho nevzpomeneme. A utápíme se v beznaději. Jsme bezradní. Hledáme Boha, jako bychom ho hledali poprvé v životě. Jako bychom s ním zatím vůbec nic neprožili. A Ježíš? Blahosklonně pomine námitky svých učedníků, které plynou především z jejich duchovní zapomětivosti. Nevyčítá jim, že opět netuší, kdo vlastně je ten jejich učitel, s kým mají tu čest. Znovu je vede k tomu, aby se spolehli na něj, na Božího Syna.

- ⁵ *Zeptal se jich: „Kolik chlebů máte?“ Řekli: „Sedm.“ ⁶ Nařídil tedy zástupu usednout na zem; vzal těch sedm chlebů, vzdal díky, lámal a dával svým učedníkům, aby je předkládali; oni je předložili zástupu. ⁷ Měli i několik rybiček; vzdal za ně díky a nařídil, aby je také předkládali. ⁸ I jedli, nasýtli se a sebrali zbylých nalámaných chlebů sedm košů.*

Bratři a sestry, Kristovo milosrdenství je niterné, aktivní, a nadto i bohaté a hojné. Mnohonásobně převyšující lidská očekávání. Ti lidé si mezi sebou nerozdělili několik chlebů a rybiček, jak tento příběh někdy vykládají lidé, kteří nevěří, že Ježíš konal zázraky. Z těch několika málo kousků pečiva by těžko byli všichni nasyceni! Všichni měli plné žaludky. A kdyby ještě přece jen měli hlad, můžou se dojíst. Vždyť jídla ještě zbylo dost. Na další dny, až půjdou do svých domovů. Nebo pro případné hladové pocestné, které při návratu potkají. Ježíš jim uspořádal hostinu, kterou nikdo nečekal a ze které musely těm lidem lézt oči z důlků. Hojnou a přebohatou. Připomíná mi to Pavlova slova z listu Efezským:

- *Tomu pak, který působením své moci mezi námi může učinit nade všechno víc, než zač prosíme a co si dovedeme představit, jemu samému buď sláva v církvi a v Kristu Ježíši po všechna pokolení na věky věků! Amen. (Ef 3:20-21)*

Milí bratři, milé sestry, Pán Ježíš Kristus zná naše potřeby. Zná naše slabosti. Ví, kdy se cítíme slabí a skleslí, bez energie, bez životního motoru. Ví o tom, když jen přežíváme, místo abychom skutečně žili. Ví o tom, když se cítíme mizerně a pod psa, jak se říká, ať už z jakéhokoliv důvodu. On s námi slabými soucítí. (Žd 4:15) Jeho soucit pramení z něj samého. Takový on prostě je: Soucitný a milosrdný Spasitel, který na nás a na naše potřeby pamatuje. Soucítí s námi tehdy, když se nám objektivně dějí zlé věci. Ale, a to je strašně důležité: On vůči nám není netečný ani tehdy, když si za to všechno, co se s námi děje, můžeme sami. On s námi soucítí i v situacích, ve kterých se nemůžeme a nechceme dovolávat soucitu ani našich nejbližších, protože máme strach, že bychom se ho právem nedočkali. Prostě: Milosrdný Kristus s námi soucítí i když hřešíme, i když čelíme následkům našeho hříchu.

Smíme se také na něj spolehnout, že s námi bude jednat. Že chce naši situaci změnit. Protože jeho soucit je aktivní soucit. Tak jako na základě svého soucitu uzdravil mnohé nemocné, tak jako na základě svého soucitu nasýtil hladové a zemdlené, tak i s námi přece mnohokrát jednal. Pomohl nám, pozdvihl nás a podepřel, potěšil a posílil. A jistě i nadále smíme počítat s jeho přispěním. Smíme ho prosit. Smíme se dovolávat... Čeho? Jeho milosrdenství vůči nám. Jeho hlubokého soucitu s námi. A nezapomeňme u toho: Ježíš je pravý Bůh. Bůh Syn, který má v rukách všechny zdroje. Bůh Syn, který spolu s Otcem i Duchem svatým vládne všemu, co uvedl do života. On není slabý. On není zemdlený. On není neschopný. On není unavený.

To zázračné nasycení zástupů byla nakonec jen předzvěst mnohem důležitějšího a závažnějšího Kristova činu. Předzvěst jeho zástupné oběti na Golgotě. Soucítí s námi všemi. A proto za nás dokonce trpěl a zemřel, aby nás vysvobodil z naší bídy, z našeho hříchu, z naší smrti. Aktivně se o nás postaral tím, že se nechal přibít ke kříži, kam vynesl naše viny. A tím nám otevřel brány svého království. Tím před námi rozevřel dokořán tu Boží hojnou a věčnou hostinu. Hlad všeho druhu, který na cestách života prožíváme, jednou úplně utichne. Budeme zcela nasyceni. Budeme se sytit Boží blízkostí na věky věků.

Bratři a sestry, kéž bych právě zde mohl skončit! Nemůžu. Musím ještě krátce připomenout tu hořkou dohru celého dnešního příběhu. Pán Ježíš přeplul se svými učedníky na západní břeh Genezaretského jezera. A co se dělo poté?

- ¹¹ *Přišli farizeové a začali se s ním přít; žádali na něm znamení z nebe a tak ho pokoušeli.* ¹² *V duchu si povzdechl a řekl: „Proč toto pokolení žádá znamení? Amen, pravím vám, tomuhle pokolení nebude dáno žádné znamení.“* ¹³ *Odešel od nich, vstoupil opět na loď a odjel na druhý břeh.*

Pán Ježíš je smutný. Vzdychá ve svém duchu, doslova přeloženo. Cítí úzkost. *Tolikrát jsem vám dosvědčil, že skrze mě se přiblížilo Boží království na dosah! Tolikrát jste to viděli na vlastní oči! Tolik svědků vám o tom vyprávělo! Tolikrát se už skrze mě projevila mocná Boží láska mezi vámi. Posedlé zlými démony jsem vysvobodil. Chromé jsem postavil na nohy. Lidem jsem odpustil jejich hříchy. Hladové jsem nasýtil. Slepí díky mně vidí. Hluší díky mně slyší. Němí díky mně mluví. A vy chcete další znamení z nebe? Když jsem konal mocné činy v síle Ducha svatého, řekli jste, že jsem ďáblův služebník. A teď chcete další znamení, že přicházím od Boha? Žádné další znamení nedostanete.* Pána Ježíše to hluboce zasáhlo a rozesmutnilo, že se s ním tito znalci Písma opět prou. Že ho znovu pokouší.

Bratři a sestry, je to i pro nás veliké varování. Abychom Krista neuvrhli do smutku. Abychom Boha nepokoušeli. Abychom ho nevydírali. Abychom po něm jako rozpatlané děti nechtěli stále nová znamení, stále další projevy jeho moci, stále nové důkazy jeho lásky vůči nám. On rád dává. On rád pomáhá. Zároveň však ho můžeme zarmoutit, když pro svou malou víru a veliké nároky nejsme s ničím spokojeni. A žádáme stále víc a víc. Aby nám ukázal, že existuje. Aby nám dokázal, jak moc nás má rád. My ho přece nechceme rozesmutnit.

Mnozí lidé říkají, že by rádi věřili v Boha, jen kdyby se Bůh víc snažil. Třeba kdyby šmahem vymýtil všechno zlo z tohoto světa. Ano, to má Bůh v plánu, až Kristus přijde ve slávě a moci znovu mezi nás. Do té doby budeme doufat, že tak jednou učiní. A v naději ten den budeme vyhlížet. Jsou lidé, kteří tvrdí, že by rádi věřili v Boha, jen kdyby jim prokazatelně víc žehnal. Víc zdraví, víc peněz, víc slávy, víc klidu a pokoje. Dokud tak neučiní, je jim k ničemu. Ale my přece víme, že Bůh nám dává přesně to, co považuje za nejlepší pro nás. Pro náš duchovní růst. Proto, abychom se na něj v životě úplně spoléhali. A tak, milí bratři, milé sestry, ať z nás není Kristus smutný.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, chválíme tě za tvůj soucit vůči nám. Chválíme tě za tvou pomoc a podporu, kterou dostáváme. Chválíme tě za radostnou budoucnost, kterou pro nás naprosto nezaslouženě připravuješ. Chválíme tě za to, že smíme žít s tebou. A že budeme s tebou žít budeme navěky. Otevři oči těm, kteří tě ještě nevidí. Otevři uši těm, kteří ještě nejsou citliví na tvůj hlas, na tvé volání. Uzdravuj, posiluj, proměňuj, pracuj s lidmi, kteří bez tebe strádají, hladoví a hynou. Amen.*